

Undervisningsbeskrivelse Dansk:

Termin	Maj 2025
Institution	SOSU Esbjerg
Uddannelse	EUX
Fag og niveau	Dansk A (170 lektioner)
Lærer(e)	Lotte Hein Cassard / Thomas Rasmussen
Hold	0822-x

Oversigt over gennemførte og planlagte undervisningsforløb:

1. Forløb: Social arv og mønsterbrydning • Sproglige- og stilistiske virkemidler (lyrik) Omfang: ca. 15 timer
2. Forløb: Selvfremstilling i litteraturen og på sociale medier • Ervin Goffmanns og Joshua Meyrowitz' teorier om frontstage, backstage og middle region • Sproglige og stilistiske virkemidler Omfang: ca. 15 timer
3. Forløb Sprog og kommunikation • Genrer og genrekoder • Sprog i brug, sproglige stilistiske virkemidler • Sprog i massemedier • Retorik og argumentation Omfang: ca. 15 timer
4. Værklæsning 1 • Romanen "Gud taler ud". Jens Blendstrup • Autofiktion • Remediering; fra bog til film Omfang: ca. 10 timer

Værklæsning 2

- Romanen "En dag vil vi grine af det". Th. Korsgaard
- Analysebegreber
- Autofiktion

Omfang: ca. 10 timer

5. Forløb Billeder, dokumentar, reality og spillefilm

- Billedanalytiske begreber
- Dramaturgi og virkemidler inden for filmmediet
- Fakta- og fiktionskoder

Omfang: ca. 15 timer

6. Forløb: Avisjournalistik

- Diskursanalyse
- Sproglige virkemidler
- Fakta- og fiktionskoder

Omfang: 15 timer

7. Værklæsning 3

- Selvvalgte værker
- Analysebegreber
- Sproglige- og kommunikative virkemidler

Omfang: 5 timer

8. Forløb: Litteraturhistorie fra 1900 til 2000

- Litteraturhistorisk- og kulturel gennemgang af perioder
- Kanonlæsning

Omfang: Ca. 20 timer

9. Forløb: Tendenser i nyeste tid

- Litteratur og kultur i perioden
- Barndom og ungdom

Omfang: Ca. 30 timer

1. Forløb: Social arv og mønsterbrydning

Faglige mål i fokus: Analysere og fortolke fiktive tekster, perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle, æstetiske, idéhistoriske, almenmenneskelige, samfundsmæssige, naturfaglige, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge, demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden.

Grundbogslitteratur

Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, kap. 1-4 om litteratur, sprog og genre.

Tekster

H.C. Andersen: *Den grimme ælling*

Yahya Hassan: digtet *Barndom*

Kim F Aakeson: *Damen der elskede sin dreng*

Tove Ditlevsen: *Tårer*

Gustav Munch Pedersen: *Til mine forældre*

Dan Turell: *Til min far*

Pia Tafdrup: *Min mors hånd*

Freja Troelsen: *Jeg vil stå ved min sociale arv - ikke bryde den*, Information, 19. november, 2016

Peter Simonsen: *Derfor er der brug for flere som Anne*, Nordjyske, 11. juli, 2022

XinXin Ren Gudbjørnsson: *Du har ansvaret for at være en god rollemodel for dit barn*, Kristeligt Dagblad, 28. august 2015

Jens Blendstrup: *Gud taler ud* (værklæsning)

Film / Dokumentar

Niels Arden Oplev: *To verdener*, 2008

Henrik Ruben Genz: *Gud taler ud*, 2017

Louise Detlefsen og Louise U. Kjeldsen: Dokumentarserien *Overleverne*, CFU, 2018

2. Forløb: Selvfremstilling i litteraturen og på sociale medier

Faglige mål i fokus: Demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger. Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster, demonstrere genrekendskab og evne til at perspektivere nonfiktive tekster ud fra viden om fagets stofområder og kulturelle-, æstetiske-, almenmenneskelige-, samfundsmæssige-, teknologiske- og erhvervsrelaterede sammenhænge,

Grundbogsliteratur:

Ole Schultz Larsen: Håndbog til dansk, kap. 5.7.

Mads Rangvid og Mimi Sørensen: Perspektiver i dansk, kap. 4

Tekster:

Casper Pilgaard Christensen: *Selfiekulturen truer unges selv*, Kristeligt Dagblad, 20. februar 2016

Fie Lauersen: *Min ærlighed*, video YouTube 2016

Stig Hanning Thøgersen: *Grædende Fie Lauersen: Mit liv er en løgn*, Ekstra Bladet, 22. maj 2016

Den Lyserøde elefants guide til de sociale medier, anonym, (uddrag)

Individuelt projekt: Selvvalgte bloggere / YouTubere til analyse

3. Forløb: Sprog og kommunikation

Diskursanalyse

Retorik og sproglige virkemidler

Argumentationsteori

Faglige mål i fokus: At kunne udtrykke sig hensigtsmæssigt, formelt korrekt, personligt og nuanceret, såvel mundtligt som skriftligt, demonstrere indsigt i sprogets opbygning, brug og funktion, herunder anvende grammatisk terminologi, demonstrere indsigt i retoriske- og stilistiske, virkemidler i såvel mundtlige som skriftlige sammenhænge

Grundbogsliteratur:

Håndbog til Dansk, Ole Schultz Larsen; kap 3 og 4

Gymnasiedansk.dk

Tekster:

Tale af Mathias Uglebjerg Vinholt 2022: <https://www.dansketaler.dk/tale/mathias-uglebjerg-vinholt-demonstrationstale-om-laerlingeoproeret-2022/>

John F. Kennedy's tale. 1963 fra YouTube:

https://www.google.com/search?q=john+f+kennedy+berlin+speech+youtube&rlz=1C1GCEB_enD

Det pure ordspin, Journalisten d.10.3. 2011: [Det pure ordspin - Journalisten](#)

Klimanisse eller ej, dr/nyheder.dk: <https://www.dr.dk/nyheder/indland/klimanisse-eller-ej-her-er-6-tips-til-en-baeredygtig-jul>

4. Forløb:

Værklæsning 1

Faglige mål i fokus: At kunne analysere og fortolke fiktive tekster, perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle-, æstetiske-, idéhistoriske-, almenmenneskelige-, samfundsmæssige-, naturfaglige-, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge, at kunne anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere.

Grundbogsliteratur:

Håndbog til Dansk, Ole Schultz Larsen; kap 3 og 4

Tekster

Gud taler ud. Roman af Jens Blendstrup. 2004.

Gud taler ud. Spillefilm af Henrik Ruben Genz. 2017

Værklæsning 2

Faglige mål i fokus: At kunne analysere og fortolke fiktive tekster, perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle-, æstetiske-, idéhistoriske-, almenmenneskelige-, samfundsmæssige-, naturfaglige-, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge, at kunne anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere.

Grundbogsliteratur:

Håndbog til Dansk, Ole Schultz Larsen; kap 3 og 4

Tekster

En dag vil grine af det. E-roman, CFU. Thomas Korsgaard. 2017.

5. Billeder, dokumentar, reality og spillefilm

Faglige mål i fokus:

Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster, demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger.

Demonstrere genrekendskab og evne til at kunne perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og kulturelle-, æstetiske-, idéhistoriske-, almenmenneskelige-, samfundsmæssige-, naturfaglige-, teknologiske- og erhvervsrelaterede sammenhænge,

Grundbogslitteratur:

Håndbogen til dansk, Ole Schultz Larsen; kap 5

Tekster:

Kongefamilien, maleri af Th. Kluge, 2013

Reklame: Bianca Footwear

Det glade barn, maleri af Otto Frello, 1988

Beach of plenty, maleri af Michael Kvium, 2017

Café, foto af Tom Hussey, 2010

Armadillo, dokumentarfilm, Janus Metz, 2010

Selvvalgte reality-programmer

Babettes Gæstebud, Gabriel Axel, 1987

6. Forløb: Avisjournalistik

Sproglige- og layoutmæssige virkemidler

Fakta- og fiktionskoder

Faglige mål i fokus:

Analysere og vurdere ikke-fiktive tekster, demonstrere genrekendskab og evne til at kunne perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og kulturelle-, æstetiske-, idéhistoriske-, almenmenneskelige-, samfundsmæssige-, naturfaglige-, teknologiske- og erhvervsrelaterede sammenhænge, demonstrere kendskab til digitale mediers indhold og funktion samt indsigt i tilhørende etiske problemstillinger.

Grundbogslitteratur:

Håndbog til Dansk, Ole Schultz Larsen; kap. 2, 4 og 5

Tekster:

Flere unge lider af en spiseforstyrrelse, artikel fra tv2.dk d. 26.7. 2023:

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2023-07-26-flere-unge-lider-af-en-spiseforstyrrelse>

Undersøgelse om unges forhold til kropsidealer på sociale medier. Sex og Samfund d.5.2. 2024.

Både piger og drenge er kede af deres kroppe – stakkels børn. Tv2.dk d. 26.6. 2017:

<https://nyheder.tv2.dk/samfund/2017-06-26-baade-drenge-og-piger-er-ke-de-af-deres-kroppe-stakkels-boern>

Stop vægt-hysteriet, det ødelægger den mentale sundhed og bidrager til et usundt kropsbillede. Information d. 21.6. 2021.

Du bliver ikke lykkelig af at være slank. Alt.dk. D. 8.5.2012: <https://www.alt.dk/sundhed/du-bliver-ikke-lykkelig-af-at-vare-slank>

Fem overvægtige unge ville tabe sig på tv – sådan går det et år senere. (Trines historie). Tv2.dk, 2023. <https://livsstil.tv2.dk/sundhed/2023-03-07>

7. Forløb: Værklæsning 3

Et selvvalgt værk

Faglige mål i fokus:

At kunne analysere og fortolke fiktive tekster, perspektivere tekster ud fra viden om fagets stofområder og viden om kulturelle-, æstetiske-, idéhistoriske-, almenmenneskelige-, samfundsmæssige-, naturfaglige-, teknologiske og erhvervsrelaterede sammenhænge, at kunne anvende forskellige mundtlige og skriftlige fremstillingsformer formålsbestemt og genrebevidst, herunder redegøre, kommentere, argumentere, diskutere, vurdere og reflektere.

Grundbogslitteratur:

Håndbog til Dansk, Ole Schultz Larsen; kap.3 og 4

Tekster:

Selvvalgte værker til analyse og fremlæggelse

8. Forløb: Litteraturhistorie fra 1900 til 2024

Faglige mål i fokus:

Demonstrere kendskab til centrale litteraturhistoriske perioder og deres forbindelse til nutiden. Demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger.

Grundbogslitteratur:

Håndbog til Dansk, Ole Schultz Larsen; kap.3 og 4

Litteraturen på langs og på tværs, kap.7: Modernisme og realisme

Tekster:

Tom Kristensen: *Det blomstrende slagsmål*, 1920

Karen Blixen: *Babettes Gæstebud*, film af Gabriel Axel, 1987

Martin A. Hansen: *Soldaten og pigen*, 1947

Klaus Rifbjerg: *At elske*.1956. *Livet i badeværelset*, 1960
Peter Seeberg: *Patienten*.1962
Michael Strunge: *Natmaskinen*, 1981. *Plasticsolen*, 1981
Martin Andersen Nexø: *Tyvetøs*
Henrik Pontoppidan: *Nådsensbrød*
Johannes V Jensen: *Mortens jul*

N.F.S. Grundtvig: Dejlign er den himmel blå, Det kimer nu til julefest, Et barn er født i Betlehem, Vær velkommen Herrens år.

B.S. Ingemann (1850): Dejlign er jorden.

Film:

Bille August: *Pelle Erobreren*,1987

Den kroniske uskyld, Edward Fleming,1985

9. Tendenser i nyeste tid

Faglige mål i fokus:

Demonstrere kendskab til tendenser i samtidens danske litteratur og medier, herunder samspil med internationale strømninger.

Tekster:

Anja Otterstrøm: Den Daglige sofa

Helle Helle: Film

Christina Hagen: Klaus

Pia Juul: En flinker fyr

Iben Krogsdal: Rutine

Naja Marie Aidt: Torben og Maria

Yahya Hassen: Trælameller, Lige før lukketid, En afstand af 100 meter

Freja Dam: I gjorde os til narcissister, Politiken, 16. juni 2013

Anna-Sofie Frigg Lundmann Christensen: De voksne skal stoppe med at bekymre sig. Vi har det fint., information, 12. oktober, 2017

Glenn Beck: Er jeg bare en pauseklovn fra proletariatet, nytårstale, Deadline DR2, 2025

I øvrigt:

Uden for emner er læst tekster af resterende kanonforfattere i forhold til relevante litteraturhistoriske perioder samt folkeeventyr.

Omfanget af det læste vurderes at være mellem 1200 – 1400 sider

Juni 2024/ LHC
Maj 2025/ THR